SVMMA CONSTITVTIONVM SVMMORVM PONTIFICVM, ET RERVM IN ECCLESIA Romana geſtarum à Gregorio IX. vſque ad Sixtum V.

Nunc primùm longo ſtudio conquiſita & concinnata annotationibus' ſummariis Chronographicis exercitatiſsimis variarum controuerſiarum reſolutionibus ac commentariis elucubrata & illuſtrata,

PER

PETRVM MATTHÆVM I.V.D.

Opus Eccleſiaſticis omnibus cuiuſcunque ordinis, dignitatis & inſtituti, Theologis, Iuriſperitis, Hiſtoriarum & bonarum literarum ſtudioſis perutile iuxtà ac neceſſarium.

Recenſentur initiò Summi Pontifices, Eccleſiæ perſequutiones, Concilia & Cæſares à Chriſto paſſo vſque in hodiernum diem, pro Apoſtolicæ ſucceſsionis præconio aduerſus falſiſsimas hæreticorum Chronologias.

Cum peritiſsimis ſingularum Conſtitutionum, locorum communium & rerum memorabilium Indicibus.

LVGDVNI,
SVMPTIBVS PETRI LANDRY.
M. D. LXXXVIII.
CVM PRIVILEGIO REGIS.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

S. D. N. SIXTO V.

PONTIFICI MAXIMO
CHRISTI VICARIO
vniuerſali Epiſcopo.

PETRVS MATTHÆVS I. V. D.

A*VREAM illam vnius ex tuis maioribus, Beatiſsime Pater, multis ab hinc ſæculis Sybillæ (vt aiũt) foliis veriorem ſententiam experta eſt Eccleſia, quæ ingenuè ſenex optimus immortalem iuriſdictionis Apoſtolicæ dignitatem his verbis profitebatur:* Beatus Petrus in accepta Petræ fortitudine perſeuerans ſuſcepta Eccleſiæ gubernacula non reliquit, perſeuerat videlicet Petrus & viuit in ſucceſſoribus. *Ter fælix & auguſta illa ſedes quæ Chriſti verbo firmata nunquam cælitus poteſtate credita caruit, quam nec Pontificum vitia euer-*

GREGORIVS NONVS

E præclara Anagnia Hernicorum Campaniæ metropoli oriundus, è ſamilia Comitum, Innocentij Tertij nepos, Romanus Pontifex coronatus 12. Cal. April. 1227. In ſanctorum numerum ſolenniter adſcripſit primos ordinis Prædicatorum, & Minorum Patriarchas & inſtitutores SS. Dominicum & Franciſcum. Deinde in poſteritatis gratiam Decretales Epiſtolas Pontificum ab Alexandro 3. vſque ad tempus ſuum in vnum volumen collexit.

I.

Hac prima bulla prohibetur alienatio bonorum Eccleſiæ iuxta Simmachi Papæ decretum, & reuocandi ac irritandi alienationes prædeceſſorum, ſucceſſoribus datur facultas.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Vniuerſis ſcripta præſentia inſpecturis. Rex excelſus filius ſummi Regis Deus, & homo Chriſtus Ieſus, quem legi neceſſitas non ſubiecit, factus eſt voluntate ſub lege, formam relinquens vicario, vt licet præ cæteris libertatem in excellẽtia dignitatis acceperit, recognoſcat tamen cum cæteris quandam in officij debito ſeruitutem, ſacrarum obſeruantiæ ſanctionum gratuito alligans vtcumque neceſſitatem voluntariam, & neceſſariam voluntatem, vt dum prælationem ſic ſubiicit, maior appareat ex huiuſmodi ſubiectione prelatus. Auctoritatis eſt quoque poſſe ſtatuere, ſed virtutis, vt quis ſe ſubiicit ſuo ſtatuto, per alterum potens in ſubditis, per reliquum potentior in ſe ipſo, præſertim cum efficacius, ſtatuat dum exponit apertius ſuæ proſecutioni ſtatutum: eo quod lingua manus interpres quaſi præco ſemitam verbo parat. Sanè fe. re. Simmachus Papa volẽs quodammodo legi ſubiicere poteſtatem, in Eccleſiæ prædiis alienandi [a] licentiam interdixit, vt quod licere non expedit, licitum non putetur. Nos autem ſuper hoc illius veſtigiis inhærentes, vnanimi Fratrum deſiderio, & petitione concordi hac in perpetuum valitura conſtitutione ſancimus, vt de patrimonialibus ſine communi Fratrum conſilio, & aſſenſu alienatio fiat, ſicque vni facultas, quod ex cauſa legitima obſtaculum liberè cõtradictionis opponat. Quod ſi fortè fuerit in alienatione proceſſum factum, ipſo iure non teneat per ſucceſſorem, quatenus prædeceſſor de facto proceſſit, & eo ipſo quod proceſſum ſic fuerit reuocandum de alienantis vita conſentientium numero & ſolemnitate ſcripturæ nullum adminiculum tali ſuſcipiente contractu. Cæterum ad cautelam quædam loca ſpecialioris inhibitionis vinculo aſtringenda ſpeciali expreſſione nominum præſenti paginæ fecimus annotari, videlicet In Campania Caſtrum Fumon Palian. Serron. & Larian. In Maritima Aquam putridam, Oſtiam, quam Epiſcopus Oſtien. tenet à Romana Eccleſia, in omnibus ipſius Epiſcopi iure ſaluo. Ariciam Nympham Tolan. Coram, Ciſternam, & Terracin. In Tuſcia, montem Flaſcon. Orlele Montem altum, Radicofanum, Pien. Aquam pendentem,

a Rerum Eccleſiaſticarum alienatio Iure ipſo Cæſareo non permittitur vt l. 1. C. de Sacro. Eccleſ. docetur. Gloſſ. tamen in c. quamuis ponit tres caſus in quibus licitum ſit etiam vaſa myſtica alienare, c. ſicut omninò 12. q. 2. & l. ſancimus. C. ibi. in quibus eſt hereſum extirpatio pro Eccleſia defenſione. Ioann. Andr. & Doctores gloſſ. in cap. 1. de in Integrum reſtitutione. Card. in cap. 1 col. 3. de 1 Depoſito. Rerũ autem Eccleſiaſticarum alienationes duo copu-

dentem,

SVMMA PRIVILEGII

Chriſtianiſsimi Galliarum & Poloniæ regis edicto cautum eſt ne quis Summam Conſtitutionum Summorum Pontificum & rerum in Eccleſia Romana geſtarum à Gregorio nono vſque ad Sixtum V. ſtudio maximo Petri Matthæi I.C. concinnatam ante decennium in ditionibus regiæ Maieſtatis imprimat aut impreſſam diuendat niſi à Petro Landry Bibliopola Lugdunenſi ei facta fuerit poteſtas, huius priuilegij iure. Qui ſecus faxit pœnas incurret ampliſsimè in regiis literis conceſsis Pariſiis 26. Nouemb. 1587.

SIGNAT.

DESBALDIT.